

Newyorški odmevi

FRANK KERŽE

Danes Urh H. grof celjski in nikdar več.

Te besede je zaklical stražar ko je murl zadnji potomec sloveč...

So ljudje, ki pravijo: pozabimo vse v teh tragičnih trenutkih. Dobro kdor more. Jaz ne...

Ne gre mi toliko do srca, da sta Hitler in Mussolini razdelila in okupirala Jugoslavijo...

Hrvatje, kakor narod ne morejo biti nezainteresirani, kako se bo uredila poveljna Evropa...

Hrvaški narodni odbor je sestavljen od predstavnikov(?) hrvaških narodnih in organizator v Ameriki in Kanadi...

V vsaki hrvaški naselbini je treba osnovati hrvaški narodni odbor. Koder naj se snidejo predstavniki...

Ta "slavni dokument" sem prestavil in pripravil za današnji članek...

Glas je ta "dokument" tako:

IZSELJENCI HRVAŠKI V AMERIKI IN KANADI

Hrvaški narod je v svoji domovini Hrvaški odločil, da gre skupno s srbskim in slovenskim...

vatje kakor tudi one, katere so danes v sužnosti fašistične Italije(?)

Predstavniki Hrvaškega Naroda so s svojim zgodovinskim odlokom pobili vse one neresnične...

Hrvatje so bili od vselej in so ostali borec za demokracijo(?)... so protivniki diktatur...

Hrvatje, kakor narod ne morejo biti nezainteresirani, kako se bo uredila poveljna Evropa...

Hrvaški narodni odbor je sestavljen od predstavnikov(?) hrvaških narodnih in organizator v Ameriki in Kanadi...

V vsaki hrvaški naselbini je treba osnovati hrvaški narodni odbor. Koder naj se snidejo predstavniki...

Ta "slavni dokument" sem prestavil in pripravil za današnji članek...

Glas je ta "dokument" tako:

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.-

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi...

od Osrednjega Hrvatskega Narodnega Odbora in od krajevne Hrvaškega Narodnega Odbora.

Hrvaški izseljenci, kakor vsi drugi v preteklosti, so tudi zdaj pripravljani, da zrtvujejo materialno za hrvaški(?) narodno stvar...

Pozivljajo predstavnike srbske in slovenskega izseljenstva(?) da na podoben način osnujejo svoje osrednje srbske in slovenske odbore...

Pittsburgh, Pa., 9. aprila 1941.

Va začasni Hrvaški Narodni Odbor:

- Ivan Butković, predsednik, Petar Radić, I. podpreds., Kuzna Kunarić II. podpreds., Dr. Dinko Tomašić, tajnik...

Tak je torej fantazen dokument "vodja" ameriških Hrvatov - prosim: "vodja" in ne hrvaškega delavskega ljudstva...

Hrvatje, kakor narod ne morejo biti nezainteresirani, kako se bo uredila poveljna Evropa...

Jugoslavija je omenjena enkrat, jugoslovanska ideja, kar

Peter Zgaga

Dober mesec pred izbruhom svetovne vojne je dospel nekje z Zapada v New York mlad, postaven Hrvat...

To je bilo konci maja leta 1914. Naročil je najboljšo pijačo, njegova kuhinja je že po nekaj dneh zaslovela...

Takrat so ljudje kar trumoma vreli v stari kraj. Vsak parnik Austro-Američane jih je odpeljal najmanj dvesto.

In takrat ni bilo tako kot poznejša leta, ko je dospel potnik zjutraj ob osmih na newyorško železniško postajo...

Naši ljudje niso stiskači. Hrepenenje po domovini in zavesti, da jo bodo kmalu ugledali, je ustvarila v njih nekakšno prešernost...

Hotelirji in restavraterji v dolenjem delu mesta so se kar tepli za jugoslovanske potnike. Tisto, kar so dali za prenočišče in za jed sploh ni štelo...

Hrvat Samojlo je plačal nekemu hotelirju petindvajset ali trideset tisoč dolarjev samo za koncesijo. Hiša ni bila naprodaj.

Vse je prečistil in preuredil, kupil nove postelje in posteljno opremo, novo baro ter nove stole in mize za restavracijo.

Je veliko več, nobenkrat. Dveh raketirjev, ki vladata v Zagrebu poštenemu kmetištvu in delavstvu...

In kakšna je potvorba zgodovinskih dejstev! Samo par zorcov. Kdo je vničil Ogrce, ki so se borili za svojo svobodo?

(Nadaljevanje na 4. str.)

je govoril, - mi bo mogoče v nekaj letih pokriti stroške. Takrat je pa tresčilo kakor iz jasnega...

In so bili res usmiljenja in pomilovanja vredni. Pustili so primeren zaslužek, mnogi med njimi pod ceno prodali svoje domove...

Najemmina za hotel, restavracijo in salon je znašala tristo dolarjev na mesec. Lastnik mu ni hotel odstopiti samo salona in restavracije...

Prihranki so kopneli. Živeža in pijače ni več kupoval. Saj tudi ni imel s čim. Iz Evrope so prihajale turobne vesti...

Bilo je meseca oktobra, ko nas je nekoga večera povabil Samojlo k sebi. Kakšnih petnajst do dvajset nas je bilo...

Na mizo je znosil zadnje steklenice vina ter dve ali tri steklenice draga francoskega žganja.

To moramo pospraviti, - nas je silil. - Nocoj je moj zadnji večer med vami. Za dvesto dolarjev sem prodal Židu vsjo opremo...

Se vedno ga vidim pred seboj: prekipevačega mladosti, moči in volje. Slehernega Jugoslavana bi rad videl takega...

Kaj, če nam je domovina razkosana in svoboda zatrtá? Nič več daleč čas, ko homo začeli svet graditi...

Nič več daleč čas, ko homo začeli svet graditi. Kajti sovražnik nam ni porušil temelja, ki se mu pravi: volja, moč, odločnost in koprnenje po svobodi.

POSLEDICE NEMŠKIH ZMAG NA BALKANU

Važno je ugotoviti, da je v Ameriki vojna živcev, vojna volje in vzdržanja dosti važnejša kot pa katerakoli razporeditev armad...

Združene države so zavzele jasno politično stališče. Kot nevojskujoče se, ali bolje rečeno, - kot še nevojskujoče se, pomagajo eni stranki, namreč Angliji in njenim zaveznikom v borbi proti Hitlerju.

Druga stranka (Hitler in Mussolini) si vsled tega prizadeva omajati v Ameriki zaupanje v zmago. V to svrhu se poslužuje svojih lastnih plačanih agentov in v ameriških "apizarjev", kakršna sta naprimer Lindbergh in Wheeler.

Zelo dvomljivo je, če je danes sploh še mogoče spremeniti politiko Združenih držav. Predsednik Roosevelt jo je preveč jasno začrtil, da bi bil mogoč kakšen izhod.

Vojni položaj v Evropi ni za zaveznike tako brezupen kot ga skušajo predočiti nemški agentje in ameriški "apizarji".

Jugoslavija je padla, in jasno je, da se tudi Grška ne bo mogla dolgo držati. To je bilo že spočetka jasno. Zaveznikom je šlo predvsem zato, da se Nemci s tako lahkoto ne polaste Jugoslavije in Grške...

Kaj bi pridobil Hitler, če bi se polastil vsega Balkana prav do turške meje? In kaj bi pridobil, če bi naposled tudi Turčijo zvel? Ali bi s tem izvozel zmago? Nikakor ne!

Na Balkanu je uničil svoj lastni vir poljskih pridelkov. Naprtil si je dva nadaljna zatirana naroda z vsemi težavami, ki so v zvezi s tem. Svoj strateški položaj si je nekoliko izboljšal, toda to izboljšanje nikakor ni odločilnega pomena...

Kaj bi pridobil Hitler, če bi se polastil vsega Balkana prav do turške meje? In kaj bi pridobil, če bi naposled tudi Turčijo zvel? Ali bi s tem izvozel zmago? Nikakor ne!

Na Balkanu je uničil svoj lastni vir poljskih pridelkov. Naprtil si je dva nadaljna zatirana naroda z vsemi težavami, ki so v zvezi s tem. Svoj strateški položaj si je nekoliko izboljšal, toda to izboljšanje nikakor ni odločilnega pomena...

Egipt zaenkrat še ni ogrožen. Med dolino Nila in nacijsko armado se razprostira štiristo milj široka puščava. V Egiptu je pa tudi angleška armada, katero je treba še premagati. Zdaj ni tako kot je bilo pred dvema mesecema, ko so doživeli Italjani v tistih krajih strahovit poraz.

Naše misli in domneve naj gredo še dalje. Recimo, da se bo Hitlerju posrečilo zavzeti Egipt in Sueski kanal. Ali bi se v tem slučaju obrnila vojna sreča na njegovo stran? Tudi to vprašanje moramo odločno zanikati.

Pot do morju bi mu bila še vedno zaprta. Prodiranje po kopnem je v tistih krajih silno težavno.

Tudi posest strateško važnih oporišč na Bližnjem iztoku bi Hitlerju bistveno ne pripomogla h končni zmagi. - Nič ne trdi, da bi to ne bila pomembna zmaga. Nikakor bi pa ne bila odločilna.

Vedno je namreč treba imeti pred očmi, da tvorijo središče odpora proti nacijskemu napadu angleško otočje, angleška mornarica na svetovnih morjih, neizčrpni naravni viri Kanade, Avstralije, Nove Zelandije, Južne Afrike in naposled - pomoč Združenih držav. Dokler so te sile na razpolago, Hitler ne more zmagati.

Najvažnejši faktor v tem računu je seveda ameriška pomoč.

Vojški razvoji nikakor ne napovedujejo angleškega poraza, pač pa pričajo, da bo vojna še dolgo trajna in težka. To dejstvo bo Združene države, če ne bodo spremenile svoje politike, in nič ne kaže, da bi jo, prisililo k nadaljnim in bolj energičnim pomožnim akcijam.

K tem novim akcijam spada v prvi vrsti poraba ameriških bojnih ladij za zaščito transportov, namenjenih v Anglijo. V drugi vrsti morajo izvesti Združene države pritisk na Irsko, da bo dala Angliji svoja pristanišča v mornariške svrhe.

Stališče, ki ga je zavzel Washington glede Greenladije in Danske, dokazuje, s kako širokopoteznimi načrti se peča Rooseveltova vlada.

Hitlerju se obeta ista usoda kot jo je pripravil na manjšim in slabotnejšim narodom.

Ključ h končni rešitvi je danes v Washingtonu.

Dve jugosl. podmornici pobegnili

Radio postaja v Atenah je naznanila, da ste dve jugoslovanski podmornici pobegnili iz Kotora, ste prebili laško lokado v Otrantski ožini ter ste se pridružili angleško-grškemu vojnemu brodojstvu v Sredozemskem morju.

Opisov brez podpisa in esobnosti ne pričetuje...

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatele...

Vesti iz slovenskih naselbin

AMERIŠKIM SLOVENCEM

Izjava Jugoslovanskega Pomožnega Odbora organizirane v Chicagu, Ill. 19. aprila 1941.

Zastopniki Ameriške Bratne Zveze, Jugoslovanske Podporne Zveze Sloge...

ne zado-tujejo. Naša stara domovina potrebuje v tem momentu in bližnji bodočnosti...

SUŽENJ

trdnem upanju, da ta naša akcija doseže svoj namen, da doseže naše najpotrebnejše rojake...

SEMENA

Zaradi vojne v Evropi ne moremo več dobiti semen ali drugega blaga iz starega sveta...

SMRTNA KOSA.

Po dolgi in mučni boleznii je v ponedeljek umrla v Middle Village, L. I. Mrs. Kati Šute, roj. Sneler...

SLOVENSKE PRIREDITVE

VABILO na TAMBURAŠKI Koncert • Igro v nedeljo, 27. Aprila

Začetek točno ob 4. popoldne. v SLOVENSLEM NARODNEM DOMU 253 IRVING AVE., BROOKLYN, N. Y.

- 1. POZDRAVNI NAGOVOR Mr. ANTHONY SVET
2. PRVI RAZRED TAMBURAŠEV (JUNIORS)
3. DRUGI RAZRED TAMBURAŠEV (SOPHOMORES)
4. TRETJI RAZRED TAMBURAŠEV (SENIORS)
5. 'THE BRIDE WORE RED PAJAMAS'
6. 'UNICORN AND FISH'

PO PROGRAMU PROSTA ZABAVA IN PLES Za obilen poset se priporočajo — Tamburaši.

FLOUNDERS ARE RUNNING!

Imam krasne prostore za piknike in ribolov. Na razpolago pivo, vino in žgane pijače...

ROJAK V BOLNIŠNICI.

V General Hospital v Buffalo, N. Y., se nahaja dolgoletni naročnik 'Glasa Naroda'...

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNODRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakinji še ni član tega društva naj vpraša svoje prijatelje ali prijateljico...

40-LETNO PREISKUŠNJO IMA AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA AMERICAN FRATERNAL UNION ELY, MINNESOTA 22,000 članov in dva milijona in pol dolarjev premoženja.

ROJAK IZVOLJEN V MONTANI. V Roundup, Mont., je pri mestnih volitvah dne 7. aprila bil naš rojak Frank Poljšak izvoljen za ađidarnana 4. warda...

STEVE MOHORKO CO. 204 SOUTH 2nd STREET MILWAUKEE, WIS.

Obiščite Slovenske Prireditve! VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRUGIM USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIM ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JAVNOSTI.

